

ДЖАУ-ТЕПЕ́, Сопка Джау-Тепе — геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення. Знаходиться на Керчен. п-ові у Ленін. р-ні (АР Крим), поблизу с. Вулканівка. Сучас. статус від 1975 (охороняється від 1964). Площа 10 га. Об'єкт охорони — найбільший грязьовий вулкан Криму (абсолютна вис. 119 м, відносна — 60 м). Являє собою конусоподіб. пагорб з ярами. Пл. сопкового поля 1,5 км², заг. об'єм виверженої сопкової брекчії досягає 55 млн м³ (110 млн т). Ядро формують нижньомайкоп. глини, на схилах — середньо- та верхньомайкоп. відклади. Сопкові горючі

гази складаються переважно з метану (до 80 %). Вони періодично піднімаються з надр та виштовхують на поверхню розріджену глинисту масу — сопкову грязь, що виносить з водами фтор, бром, йод, бор, барій, літій та ін. На Пд. від Дж.-Т. є сірководневе джерело. 1909 сталося найпотужніше виверження, коли блакитно-сірий грязьовий язик утворив потік 330 м довж. і 20–30 м завширшки; з жерла викинуто 128 тис. т сопкової грязі. Великі виверження спостерігали 1914, 1925, 1927, 1942. На схилах пагорба — степові та галофітні рослинні угруповання; переважають тонконіг бульбистий, костриця валійська, полин кримський, ферула східна та ін. Об'єкт екол. туризму.

Рекомендована література

1. Шнюков Е. Ф., Соболевский Ю. В., Гнатенко Г. И. и др. Грязевые вулканы Керченско-Таманской области. К., 1986;
2. Ена В. Г., Ена Ал. В., Ена Ан. В. Заповедные ландшафты Тавриды. Сф., 2004.

О. В. Ена, А. В. Ена

Бібліографічний опис:

Джау-Тепе, Сопка Джау-Тепе / О. В. Ена, А. В. Ена // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-23951>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).